Reprezentări ale indicilor auxiliari comuni de loc în diferite limbaje de indexare

Prof. univ. dr. *Zenovia NICULESCU*

Într-o accepţiune generală, indicii auxiliari comuni de loc "*desemnează categoria geografică, aspectul localizării sau alt aspect spaţial specific unui subiect desemnat printr-un indice C.Z.U. principal*". (1)

Mai exact spus, câmpul informaţional al acestei categorii de indici auxiliari cuprinde zone determinate din spaţiul universal, fizico – geografic şi administrativ.

Funcţia referenţială a auxiliarului de loc o reprezintă localizarea spaţială a conţinutului tematic şi ideatic al documentului. În acest sens, stăruim asupra faptului că auxiliarul de loc nu va indexa niciodată locul de editare a lucrării deoarece acesta nu va influenţa în nici un fel ansamblul informaţional care urmează să fie transpus în limbajul C.Z.U.

Semnul grafic de includere este constituit din cifrele de la 1 la 9 puse între paranteze rotunde *(1/9)*:

(234.323.1) Alpii Lombarzi
(261.26) Marea Nordului
(398.2) Dacia
(498) România
(450) Italia

Reţinem atenţia asupra obligativităţii respectării semnului grafic de includere, care asigură indicelui auxiliar de loc specificitatea în cadrul limbajului convenţional al C.Z.U. Prin urmare, codificarea în sistemul C.Z.U. a informaţiilor privind statele Americii Centrale vor fi reprezentate prin auxiliarul de loc (728). În situaţia în care vor fi omise parantezele rotunde, indicele respectiv va fi principal şi va reda o altă cantitate informaţională, şi anume *728 Arhitectura locuinţelor*.

Nivelele de reprezentare ale indicilor auxiliari comuni de loc sunt următoarele:

a) *Universul. Spaţiul ceresc sau cosmic;*
b) *Locurile şi zonele Pământului după coordonatele generale;*
c) *Locul în sens fizico – geografic;*
d) *Locuri ale lumii antice;*
e) *Statele şi teritoriile lumii moderne. Universul. Spaţiul ceresc sau cosmic;*

BDD-A27123 © 2004 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:48:43 UTC)

Acestea sunt reperele generale ale construcției sistemice a auxiliarilor de loc, fiecare indice având câmpuri informaționale specifice care sunt transpuse în structura proprie a sistemului C.Z.U. De exemplu, pentru "locul în sens fizico – geografic" există reprezentări subordonate: suprafața pământului; zone deasupra nivelului mării; relief de suprafață; munți; locuri sub nivelul mării, subteran, subpământean; oceane, mări; ape curgătoare etc.

Arhitectura normativă a indicilor auxiliari de loc este proiectată în *Tabela I e* a tabelelor auxiliare ale C.Z.U. Configurația acesteia respectă nivelele de reprezentare de mai sus, care la rândul lor sunt sistematizate şi ierarhizate de la general la particular:

(100) Universalul ca loc;
(2) Locul în sens fizico – geografic;
(3) Locuri ale lumii antice;
(4/9) State ale lumii moderne.

Pentru exemplificare, vom reda unele ierarhizări din ultima reprezentare menționată:

(4) Europa;
(41) Insulele Britanice;
(410) Marea Britanie. Regatul Unit al Marii Britanii şi Islandei de Nord;
(420) Anglia: diviziuni tradiționale;
(430) Germania;
(44) Franța;
(450) Italia.

Deci, schema C.Z.U. furnizează datele esențiale ale sistematizării şi ierarhizării în sistem a indicilor auxiliari de loc. În cadrul acestei ierarhizări se pot distinge, cu certitudine, subdiviziunile auxiliare comune, iar pentru exemplificarea acestora vom prezenta unele coduri elaborate pentru auxiliarul de loc *(100) Universalul*:

(15) Spațiul ceresc sau cosmic
(16) Locurile şi zonele Pământului după coordonate geografice
(160) Meridiane şi paralele geografice
(160.1) Longitudine. Meridiane
(160.2) Latitudine. Paralele

Interesant, pentru indicii auxiliari de loc, este faptul că subdiviziunile auxiliare speciale sunt foarte bine sistematizate în grupări mari care la rândul lor sunt ierarhizate de la general la particular:

(1 – 0/ – 9) Frontiere şi forme spațiale de variate tipuri (2)
(1 – 0) Zone. Vecinătatea generală a locurilor particulare
(1 – 1) Orientare. Puncte cardinale. Localizare relativă
(1 – 2) Unități administrative primare. Localități. Districts (Marea Britanie). Communes Franța). Gemeinden (Germania).
(1 – 3) Unități mari în cadrul unui stat

BDD-A27123 © 2004 Editura Universității din București
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:48:43 UTC)

(1 – 4) Unităţi de nivel superior (statal). Naţiuni. State. Confederaţii.
(1 – 5) Teritorii dependente sau semidependente
(1 – 6) Grupări de state sau state, din diverse puncte de vedere.
(1 – 7) Zone şi sfere de activitate particulară sau colectivă
(1 – 8) Locuri de manifestări, de origine, de tranzit, de destinaţie
(1 – 92) Împărţirea pământului pe zone fizico - geografice.

Indubitabil, întregul proces de constituire a unor structuri funcţionale ale subdiviziunilor auxiliare speciale a fost astfel conceput, încât să poată avea o susţinere consecventă a tuturor particularităţilor care exprimă *conceptul de loc*.

În acest sens, vom prezenta câteva exemple de aplicabilitate a subdiviziunilor auxiliare analitice la indicii auxiliari de loc pe care îi determină:

a) *Studiu etno-lingvistic al zonei centrale a Parisului: 811.133.1' 282 (443.611 – 191.2)*
b) *Judeţele României: (498 – 35)*
c) *Frontierele S.U.A.: (73 – 04)*
d) *Elveţia ca stat neutru: (494 – 652).*

O privire specială vom acorda *subdiviziunilor auxiliare comune de loc,* care codifică un câmp larg de informaţii. Pentru *Franţa* (*44*) sunt reprezentate în tabela auxiliarilor de loc regiunile convenţionale împreună cu departamentele administrative care le compun:

(443.6) Île-de-France
(443.611) Paris
(443.62) Yvelines
(443.63) Seine-et Marne.

Pentru ţara noastră, avem reprezentări ale provinciilor istorice prin ierarhizări zecimale ale indicelui auxiliar de loc:

(498.1/.8) Provincii istorice
(498.1) Muntenia. Ţara Românească
(498.2) Oltenia
(498.3) Moldova
(498.4) Transilvania
(498.41) Maramureş
(498.43) Crişana
(498.5) Bucovina.

Subdiviziunile auxiliare speciale sau analitice indexează anumite caracteristici nuanţate ale auxiliarilor de loc, cum ar fi:

- Orientare. Puncte cardinale
(1-11) Est. Estic. Orient.
(1-13) Sud. Sudic. Meridional.
(1-15) Vest. Vestic. Occident.
(1-17) Nord. Nordic. Septentrional.

BDD-A27123 © 2004 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:48:43 UTC)

- Unităţi politice. Unităţi administrative

(1-21) Municipii. Districte urbane.
(1-25) Capitale. Metropole.
(1-41) Confederaţii de state. Federaţii.
(1-43) State care fac parte dintr-o confederaţie. State federale. Republici autonome.
(1-44) Imperii. Uniuni de state alcătuite din stat, conducător, dominioane si colonii.
(1-45) State suverane nefederative.
(1-46) Teritorii separate geografic.

- Împărţirea Pământului pe zone fizico-geografice

(1-922) Regiuni arctice.
(1-924.51) Carpaţii de Vest, Occidentali.
(1-924.64) Peninsula Balcanică.

Fiecare subdiviziune analitică de loc poate determina orice indice auxiliar de loc în condiţiile în care acesta impune o anumită nuanţare sau faţetare. Astfel, pot exista următoarele determinări:

- *Estul Insulelor Britanice (41-11)*
- *Nordul României (498-17)*
- *Capitala Italiei (450-25).*

Menţionăm că au fost operate modificări în reprezentarea indicilor auxiliari de loc, care au fost semnalate în 3 numere consecutive ale *Extensions and Corrections* (nr. 21/1999; nr. 22/2000; nr. 23/2001). De exemplu, pentru *S.U.A.* s-a renunţat la vechea subdivizare (*73/79*), fiind înlocuită cu (*734/739),* în cadrul căreia sunt ierarhizate diviziunile administrative ale S.U.A.:

- *Colorado (738.8)*
- *Denver (738.855.4)*
- *Maine (734.1)*
- *New Hampshire (734.2)*
- *Vermont (734.3)*
- *Pennsylvania (734.8)*
- *Virginia (735.5).* (3)

Modificări similare au fost introduse şi în reprezentările indicilor auxiliari comuni de loc pentru: Mexic, Canada, Irlanda, şi Orientul Mijlociu.

Pentru o înţelegere şi o utilizare adecvată a indicilor auxiliari comuni de loc trebuie luate în seamă şi respectate *specificaţiile metodice* care se regăsesc în tabelele C.Z.U.

Scopul lor este de a orienta clasificatorul spre indexări optime şi uniforme. În cadrul acestora se înscriu *recomandările metodice* care furnizează informaţii de ordin operaţional, cum ar fi:

BDD-A27123 © 2004 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:48:43 UTC)

(1-11) Est. Estic. Orient.
Folosiți (…-11) numai pentru orientare şi localizare relativă.

Tot în cadrul specificațiilor metodice se înscriu şi *sintagmele relaționale convenționale* care comportă precizări pragmatice, de tipul:

- *Relațiile comerciale dintre Franța şi Italia:*
  339.5(44:450)
- *Teritoriul antarctic norvegian:*
  (481-51:99)
- *Noile Hebride ca un condominiu francez:*
  (934-546:410+44)

Referindu-ne, în continuare, la metodologia operațională a indicilor auxiliari comuni de loc subliniem faptul că *aria de utilizare* a acestora se extinde asupra întregii scheme C.Z.U. Cât priveşte localizarea în cadrul construcției clasificării zecimale a publicațiilor, indicele auxiliar comun de loc determinând un indice principal, va fi situat alături de acesta, iar în situația unei clasificări complexe se va respecta succesiune stabilită prin "ordinea citării" care de cele mai multe ori poate fi opțională. Totuşi, pentru o coerență în construcție, noi optăm pentru situarea auxiliarului de loc astfel:

Indice principal – indici auxiliari speciali – indice auxiliar comun de loc; de grupări etnice; de timp; de formă; de limbă.

În situația în care, cerințele de informare ale utilizatorilor impun alte puncte de acces în catalogul sistematic tradițional, indicele auxiliar comun de loc poate avea diferite poziționări față de indicele principal, şi anume:

(498)378 România. Învățământ superior.
378(498).4 Universități româneşti.

În acelaşi plan al analizei metodologiei operaționale a indicilor auxiliari se situează şi *consecvența în indexare*, prin respectarea căreia pot fi escamotate deficiențele şi disfuncționalitățile în gestionarea informației.

In sistemul ***Clasificării Zecimale Dewey*** există două mari posibilități de codificare a aspectelor spațiale: în subdivizarea claselor 0/9 sau prin „*diviziuni geografice*".

Astfel, la domeniul filozofiei*: 100*, au fost creați indici principali pentru redarea „filozofiei moderne occidentale" in diferite spații geografice:

- *190 Filozofie modernă occidentală*
- *191 Filozofie modernă occidentală in SUA şi Canada*
- *194 Filozofie modernă occidentală in Franța*
- *195 Filozofie modernă occidentală in Italia*

BDD-A27123 © 2004 Editura Universității din București
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:48:43 UTC)

O situaţie similară o regăsim şi la clasa *300 Ştiinţe sociale* in care au fost prevăzuţi indici principali, in subdivizare, care înglobează şi diferite arii geografice:

- *310 Statistică generală*
- *314 Statistică generală în Europa*
- *317 Statistică generală în America de Nord*
- *318 Statistică generală în America de Sud* (4)

In proiectarea schemei de clasificare, M. Dewey a prevăzut şi tabele speciale pentru indexarea nuanţată a lucrărilor din perspectiva zonelor fizico-geografice: Tabela 2- Notaţii geografice. Aceste subdiviziuni au simboluri cifrice 1/9, sunt utilizate prin juxtapunere cu ceilalţi indici C.Z.D. şi devin părţi componente ale unei indexări deoarece nu pot fi utilizate, niciodată, de sine stătător.

Complementaritatea „notaţiilor geografice" se concretizează prin diferite modalităţi metodologice:

a) *Determinarea directă a unui indice principal:*
   - *Arhitectura zonelor urbane ale Parisului*

   720 443 61 173 2

   720 – indice principal; arhitectură
   443 61– notaţie geografică; Paris
   173 2– notaţie geografică; zone urbane

b) *Componenta funcţională a unei indexări complexe: indice principal; subdiviziune comună, notaţie geografică:*
   - *Organizarea bibliotecilor în Lombardia*

     027 06 452
   - *Istoria sculpturii în estul Angliei*

     730 09 425

c) *Integrarea în subdivizările anumitor tipuri de indici principali:*

   030 Enciclopedii generale
   031 Enciclopedii generale americane
   035 Enciclopedii generale italiene

Exemplele la care am apelat ilustrează şi disponibilitatea schemei notaţiilor geografice de a codifica, prin ierarhizare zecimală, elemente de detaliu:

422	*Sud-Estul Angliei*
439 8	*Estul Dunării*
498	*România*
498 1	*Nord-Est. Moldova*
498 2	*Sud-Est. Valahia*
992	*Planete ale sistemului solar.* **(5)**

BDD-A27123 © 2004 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:48:43 UTC)

In altă ordine de idei, trebuie subliniată preocuparea pentru optimizarea sistemului de Clasificare Zecimală Dewey prin reeditarea actualizată a diferitelor versiuni. Astfel, ediția a XXI-a CZD a apărut în patru volume din care vom menționa tabelele care reflectă structurile auxiliare:

T 1 *Subdiviziuni standard*
T 2 *Arii geografice, perioade istorice, persoane*
T 3 *Subdiviziune pentru artă, pentru literaturi individuale, pentru forme literare specifice*
T 3A *Subdiviziuni pentru lucrări de/ despre autori individuali*
T 3B *Subdiviziuni pentru lucrări de/ despre mai mulți autori*
T 3C *Notații care se pot adăuga la tabelele 3B; 700.4; 791.4; 808-809*
T *4* *Subdiviziuni ale limbajelor individuale şi ale familiilor de limbaje*
T 5 *Grupuri rasiale, etnice şi naționale*
T 6 *Limbi*
T 7 *Grupuri de persoane.*

In acelaşi context al modificărilor survenite in construcția subdiviziunilor auxiliare ale C.Z.D. vom prezenta, selectiv, schimbările operate in ultima ediție DDC22 a unor indici revizuiți şi dezvoltați: *„431-436 Germania şi Austria; 451- 457 Italia; 632- 634 Etiopia; 669 Nigeria; 682- 687 Republica Sud-Africană; 714 Quebec; 861 Columbia*". **(6)**

Studiul comprehensiv şi analitic al ***Clasificării Bibliografice a lui E. Bliss*** relevă gestionarea informației geografice în cadrul Tabelului 2 al schemei de indexare consacrat diviziunilor de loc.

Subdiviziuni geografice- Clasificarea Bibliografică Bliss **(7)**	
d- Europa	*e- Anglia, Marea Britanie*
e- Anglia, Marea Britanie	*ed- Londra*
f- Franța	*eek- Kent*
fi- Paris	*eev- Essex*
fz- Corsica	*efg- Norfolk*
i- Italia	*egd- Oxford*
jo- Luxemburg	*ehn- Hampshire*
jp- Belgia	*ejh- Cardiff*
k- Germania	*ep- Yorkshire*
kw- Austria	*epd- West Riding*
lp- Grecia	*epr- East Riding*
mu- Finlanda	*epv- North Riding*
n- Europa de Est	*ev- Irlanda*
o- Asia	*evh- Dublin*
s- Japonia	*evl- Louth*

BDD-A27123 © 2004 Editura Universității din București
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:48:43 UTC)

ua- Australia	*evm- Meath*
v- Africa	*evn- Westmeath*
va- Egipt	*evo- Longford*
yb- SUA	*ezp- Tyrone*
z- America de Sud	*ezt- Belfast*
zt- Argentina	

Din analiza tabelului de mai sus, care prezintă selectiv subdiviziunile geografice ale Clasificării Bibliografice Bliss, putem observa că acestea sunt codificate prin literele mici ale alfabetului latin şi au o ierarhizare sistematică: *continent-ţară-oraş.* Pentru Anglia şi Marea Britanie, de exemplu, există următoarele subdivizări: *ed- Londra; eck- Kent; eev- Essex; efg- Norfolk; egd- Oxford.* In acest context, vom prezenta unele modele ipotetice în care să utilizăm subdiviziunile geografice:

- *Studii de sociologie europeană: Kd*
  K= indice principal; sociologie
  d= subdiviziune geografică; Europa
- *Legislaţia Marii Britanii: Se*
- *Arta japoneza: Vs*
- *Biblioteci belgiene: Zjp*

În legătură cu indexarea spaţiului geografic mai trebuie făcută precizarea că în cadrul celor 26 de clase principale ale Clasificării Bibliografice Bliss există situaţii în care unele continente au reprezentări prin indicii din subdivizarea domeniului respectiv. Astfel, clasele L–O cuprind istoria politică şi socială în general, iar în interiorul acestora E. Bliss a consacrat indici principali pentru continente: *M- Europa; N- America; O- Australia, Asia, Africa.* **(8)**

Deci, o lucrare tratând istoria socială a Europei se va indexa prin indicele principal şi nu prin subdiviziunea „d".

In cadrul ***Clasificării Bibliotecii Congresului SUA***, codificarea aspectelor spaţiale se realizează în mod direct în cadrul subdivizărilor claselor principale. In primul rând, sunt clasele cu subiecte specifice istoriei şi geografiei:

C- Ştiinţe auxiliare ale istoriei
D- Istoria (în general) şi istoria Europei
E- F- Istoria Americii de Nord si Sud
G- Geografie. Antropologie.

Localizările unor subiecte se codifică prin subdiviziuni auxiliare geografice create in cadrul unor clase principale ale sistemului:

Filozofia antică: B 108- 708
Filozofia Chinei antice: B 125- 128

BDD-A27123 © 2004 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:48:43 UTC)

Instituţii politice si de administraţie publică în America de Nord: JJ 1000-1019
Instituţii politice si de administraţie publică în Europa: JN
Istoria dreptului in Europa: KJ- KK
Instituţii educaţionale in Statele Unite ale Americii: LD. **(9)**

Dacă ne vom referi la regăsirea informaţiilor, trebuie să subliniem ideea că „în prezent, utilizarea subdiviziunilor auxiliare geografice în cadrul înregistrărilor MARC este una dintre cele mai bune metode de a oferi un acces ierarhic la diferite locuri, făcând posibilă căutarea subiectului, atât după numele specific al acelui loc, cât şi după numele regiunii geografice unde se află locul respectiv. Un alt avantaj este acela că se realizează o legătură între subiect şi loc, astfel încât se evită orice confuzie, atunci când există în aceeaşi înregistrare bibliografică mai multe subiecte şi mai multe locuri." **(10)**

BIBLIOGRAFIE

(1) *C.Z.U.: ediţie medie internaţională în limba română.* Bucureşti: Biblioteca Naţională a României, 1998, p.19.
(2) *Clasificarea Zecimală Universală: ediţie medie internaţionala în limba română*. Ediţie îngrijită de Georgeta Clinca. Bucureşti: Biblioteca Naţională a României, 1998, p. 20-22.
(3) *Extensions and Corrections to the U.D.C.: Consortium publication*, nr. 23, 2001, p. 175-177.URL: http://www.udcc.org/ec23-2001.htm
(4) *Dewey Decimal Classification System*, www. oclc. org/dewey/
(5) **BETHERY, Annie.** *Abrégé de la Classification décimale de Dewey.* Paris: Le Cercle de la Libraries, 1993, p.240, 246, 249.
(6) Cf. *Selected Changes in the Tables*. Edition DDC22, www.oclc.org/dewey
(7) **MILLS, J.; BROUGHTON, Vanda**. *Bliss Bibliographic Classification. Vol.1. Introduction and Auxiliary Schedules.* London: Butterworths, 1977, p.11-93.
(8) Cf. **MILLS, J.** *The Bliss Bibliographic Classification.* London: Butterworth, 1997, p. 107.
(9) The Library of Congress, www.loc.gov/marc/classification
(10) http://www.loc.gov/today/pr/2002/02-078html

BDD-A27123 © 2004 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:48:43 UTC)